

1427

USTAWA

z dnia 24 września 2010 r.

o ewidencji ludności¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady i sposób prowadzenia ewidencji ludności w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zakres i zasady rejestracji danych gromadzonych w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności, rejestrach mieszkańców i rejestrach zamieszkania cudzoziemców;
- 3) zasady i tryb nadawania numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności;
- 4) zasady wykonywania obowiązku meldunkowego przez obywateli polskich i cudzoziemców;
- 5) zasady udostępniania danych z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności oraz rejestrów, o których mowa w pkt 2.

Art. 2. Ewidencja ludności polega na rejestracji określonych w ustawie podstawowych danych identyfikujących tożsamość oraz status administracyjno-prawny osób fizycznych.

Art. 3. 1. Ewidencja ludności prowadzona jest w formie elektronicznej w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności, zwanym dalej „rejestrem PESEL”, w rejestrach mieszkańców oraz rejestrach zamieszkania cudzoziemców.

2. Rejestry zamieszkania cudzoziemców mogą być prowadzone w formie kartoteecznej.

Art. 4. Organy gminy wykonują zadania określone w ustawie jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Art. 5. 1. Wojewoda jest organem wyższego stopnia w stosunku do organów gmin wydających rozstrzygnięcia administracyjne na podstawie ustawy.

2. Wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością organów gmin w zakresie obowiązku meldunkowego.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 20 maja 1971 r. — Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, ustawę z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim oraz ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

Rozdział 2

Zakres i zasady rejestracji danych w rejestrze PESEL i rejestrach mieszkańców

Art. 6. 1. Rejestr PESEL jest centralnym zbiorem danych, o których mowa w art. 8, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

2. Rejestr mieszkańców jest prowadzony zgodnie z właściwością miejscową przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zwanego dalej „organem gminy”.

Art. 7. 1. W rejestrze PESEL gromadzone są dane:

- 1) obywateli polskich zamieszkujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) obywateli polskich zamieszkujących poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w związku z ubieganiem się o polski dokument tożsamości;
- 3) cudzoziemców zamieszkujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z:
  - a) uzyskaniem prawa stałego pobytu przez obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatela państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i obywatela Konfederacji Szwajcarskiej,
  - b) uzyskaniem prawa stałego pobytu przez członka rodziny obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatela państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i obywatela Konfederacji Szwajcarskiej,
  - c) udzieleniem zezwolenia na osiedlenie się,
  - d) udzieleniem zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich,
  - e) uzyskaniem statusu uchodźcy,
  - f) uzyskaniem ochrony uzupełniającej,
  - g) uzyskaniem azylu,
  - h) uzyskaniem zgody na pobyt tolerowany,
  - i) uzyskaniem ochrony czasowej;
- 4) członków rodziny cudzoziemców zamieszkujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w pkt 3 lit. e i f.

2. W rejestrze PESEL mogą być gromadzone dane osób obowiązanych na podstawie odrębnych przepisów do posiadania numeru PESEL.

3. W rejestrze mieszkańców gromadzone są dane osób, o których mowa w ust. 1 i 2, które wykonały obowiązek meldunkowy na terenie danej gminy.

Art. 8. W rejestrze PESEL i rejestrach mieszkańców gromadzone są następujące dane:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imiona i nazwiska rodowe rodziców;
- 4) data urodzenia;
- 5) miejsce urodzenia;
- 6) kraj urodzenia;
- 7) stan cywilny;
- 8) numer aktu urodzenia i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, w którym ten akt został sporządzony;
- 9) płeć;
- 10) numer PESEL;
- 11) obywatelstwo albo status bezpaństwowca;
- 12) imię i nazwisko rodowe oraz numer PESEL małżonka, jeżeli został mu nadany;
- 13) data zawarcia związku małżeńskiego, numer aktu małżeństwa i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, w którym ten akt został sporządzony, data rozwiązania związku małżeńskiego, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który rozwiązał małżeństwo, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który ustalił nieistnienie małżeństwa, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który unieważnił małżeństwo, data zgonu małżonka albo data znalezienia jego zwłok, numer jego aktu zgonu i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, w którym ten akt został sporządzony;
- 14) adres i data zameldowania na pobyt stały;
- 15) kraj miejsca zamieszkania;
- 16) kraj poprzedniego miejsca zamieszkania;
- 17) data wymeldowania z miejsca pobytu stałego;
- 18) adres i data zameldowania na pobyt czasowy oraz data upływu deklarowanego terminu pobytu;
- 19) data wymeldowania z miejsca pobytu czasowego;
- 20) data wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy i wskazanie kraju wyjazdu;
- 21) data powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy;
- 22) seria, numer i data ważności ostatniego wydane- go dowodu osobistego obywatela polskiego oraz oznaczenie organu wydającego dokument;
- 23) seria, numer i data ważności ostatniego wydane- go paszportu obywatela polskiego;

24) seria, numer i data ważności dokumentu podróży cudzoziemca, a w przypadku cudzoziemców, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 lit. a i b, ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego doku- mentu potwierdzającego tożsamość i obywatel- stwo;

25) data upływu deklarowanego przez cudzoziemca terminu pobytu;

26) data zgonu albo data znalezienia zwłok, numer ak- tu zgonu i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, w którym ten akt został sporządzony.

Art. 9. 1. W stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, gromadzi się dane wymienione w art. 8 pkt 1–23 i 26.

2. W stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2, gromadzi się dane wymienione w art. 8 pkt 1–11, 15 i 23, a dane, o których mowa w art. 8 pkt 12, 13, 22 i 26 — o ile są dostępne.

3. W stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4, gromadzi się dane wymienione w art. 8 pkt 1, 4, 6, 9–11, 14–17 i 24, a dane, o których mowa w art. 8 pkt 3, 5, 7, 8, 12, 13, 18–21, 25 i 26 — o ile są dostępne.

4. W stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 2, gromadzi się dane wymienione w art. 8 pkt 1, 4, 6, 9–11, 15, 23 i 24, a dane, o których mowa w art. 8 pkt 2, 3, 5, 7, 8, 12, 13, 22 i 26 — o ile są dostępne.

Art. 10. 1. Rejestracji danych w rejestrze PESEL dokonują:

- 1) kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu urodzenia i dokonywania w nim zmian — w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1–11, 14 i 15;
- 2) kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu małżeństwa i dokonywania w nim zmian — w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1, 7, 12 i 13;
- 3) kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu zgonu i dokonywania w nim zmian — w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 7, 13, 17, 19 i 26;
- 4) kierownik urzędu stanu cywilnego, który wydał de- cyzję o zmianie imienia i nazwiska — w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1 i 2;
- 5) organ gminy właściwy do zameldowania na pobyt stały i czasowy obywatela polskiego — w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 14–21;
- 6) wojewoda właściwy ze względu na miejsce zamel- dowania na pobyt stały — w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 11;
- 7) organ gminy właściwy do wydania dowodu osobi- stego — w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 22;
- 8) organy właściwe do wydania paszportu — w za- kresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 23;

9) organ gminy właściwy do zameldowania na pobyt stały i czasowy cudzoziemca, któremu nadano numer PESEL — w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1, 3–7, 9–12, 14–21 i 24–26;

10) organ gminy właściwy do złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL, w stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 2 — w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1–13, 15 i 22–24.

2. Organy, o których mowa w ust. 1 pkt 6–8, mogą przekazywać dane do rejestru PESEL za pośrednictwem rejestrów centralnych gromadzących dane dotyczące dowodów osobistych, paszportów i obywatelstwa.

3. Dane z rejestru PESEL są przekazywane do rejestrów mieszkańców oraz do rejestrów centralnych, o których mowa w ust. 2.

4. Organy, o których mowa w ust. 1, rejestracji danych dokonują niezwłocznie, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm.²⁾). W przypadku braku bezpośredniego dostępu do rejestrów spowodowanego przyczynami niezależnymi od organu rejestracji dokonuje się nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia, w którym powstał obowiązek ich rejestracji.

5. W przypadku braku możliwości przekazania danych w sposób wskazany w ust. 4 organ przekazuje dane w formie pisemnej w celu ich rejestracji w terminie nie dłuższym niż 4 dni robocze od dnia, w którym powstał obowiązek ich rejestracji.

6. Przy rejestracji zmiany danych, o których mowa w art. 8, należy podać datę zmiany danych oraz oznaczenie organu lub sądu, z którego działania wynika dokonana zmiana. Dotychczasowych danych nie usuwa się z rejestru, z wyłączeniem danych wymienionych w art. 8 pkt 22 i 23.

7. Podstawę rejestracji danych cudzoziemca stanowi ważny dokument podróży, a w przypadku cudzoziemca, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 lit. a, również inny ważny dokument potwierdzający tożsamość i obywatelstwo.

Art. 11. 1. Organy, o których mowa w art. 10 ust. 1, z urzędu lub na wniosek osoby, której dane dotyczą, dokonują sprawdzenia danych zawartych w rejestrze PESEL oraz w rejestrach mieszkańców, w szczególności w oparciu o posiadane dokumenty i ustalenia stanu faktycznego. W stosunku do osób nieposiadających zdolności do czynności prawnych wniosek składa przedstawiciel ustawowy lub opiekun prawny.

2. Organ, który stwierdzi niezgodność danych zawartych w rejestrze PESEL lub w rejestrze mieszkańców z posiadanymi dokumentami lub ze stanem faktycznym, usuwa te niezgodności. Organ, który stwierdzi niezgodność danych, a nie jest właściwy do ich usunięcia, niezwłocznie powiadamia o tym organ, któ-

ry na podstawie art. 10 ust. 1 jest właściwy do rejestracji tych danych, w celu usunięcia niezgodności.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.³⁾).

4. O sposobie załatwienia sprawy zawiadamia się osobę, której dane były sprawdzane.

Art. 12. 1. Dane, o których mowa w art. 8 pkt 6, 16, 20, 21 i 25, gromadzone są na podstawie oświadczenia osoby, której dotyczą, złożonego przed organem gminy właściwym do zameldowania na pobyt stały lub do złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL.

2. Dane, o których mowa w art. 8 pkt 6, dotyczące osób ubiegających się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej o wydanie polskiego paszportu gromadzone są na podstawie oświadczeń tych osób złożonych przed konsulem.

3. Dane, o których mowa w art. 8 pkt 6, dotyczące osób urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej kierownik urzędu stanu cywilnego rejestruje z urzędu.

Art. 13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia ochrony danych osobowych oraz różnice w zapisach imion i nazwisk cudzoziemców w różnych alfabetach, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb rejestracji danych w rejestrze PESEL oraz w rejestrach mieszkańców i rejestrach zamieszkania cudzoziemców, z uwzględnieniem przypadków szczególnych;
- 2) tryb przekazywania danych pomiędzy rejestrami mieszkańców a rejestrem PESEL;
- 3) tryb postępowania wyjaśniającego i usuwania niezgodności danych, o których mowa w art. 11, w przypadku ich stwierdzenia;
- 4) sposób zapisu i gromadzenia w rejestrach danych o imionach i nazwiskach cudzoziemców.

Art. 14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych osobowych, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania danych pomiędzy rejestrem PESEL a rejestrami centralnymi, o których mowa w art. 10 ust. 2.

Rozdział 3

Zasady i tryb nadawania numeru PESEL

Art. 15. 1. Osobie, której dane są gromadzone w rejestrze PESEL i rejestrze mieszkańców, nadaje się numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, zwany dalej „numerem PESEL”.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1371 oraz z 2009 r. Nr 201, poz. 1540.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501, z 2008 r. Nr 127, poz. 817, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131 i Nr 182, poz. 1228.

2. Numer PESEL jest to jedenastocyfrowy symbol numeryczny, jednoznacznie identyfikujący osobę fizyczną, zawierający datę urodzenia, numer porządkowy, oznaczenie płci oraz liczbę kontrolną, przy czym:

- 1) data urodzenia zawarta jest w pierwszych sześciu cyfrach w następującej kolejności: dwie ostatnie cyfry roku urodzenia, miesiąc urodzenia wraz z zakodowanym stuleciem urodzenia oraz dzień urodzenia;
- 2) stulecie urodzenia kodowane jest poprzez dodanie do liczby oznaczającej miesiąc urodzenia:
  - a) liczby 80 — w przypadku osób urodzonych w latach 1800—1899,
  - b) liczby 0 — w przypadku osób urodzonych w latach 1900—1999,
  - c) liczby 20 — w przypadku osób urodzonych w latach 2000—2099;
- 3) liczby oznaczające rok, miesiąc lub dzień, będące liczbami jednocyfrowymi, poprzedza się cyfrą „0”, z zastrzeżeniem zasady określonej w pkt 2;
- 4) numer porządkowy osoby zawarty jest w cyfrach od siódmej do dziesiątej, przy czym ostatnia cyfra numeru porządkowego zawiera oznaczenie płci: cyfrę parzystą (w tym „0”) dla kobiet, a cyfrę nieparzystą dla mężczyzn;
- 5) jedenasta cyfra numeru PESEL jest liczbą kontrolną umożliwiającą elektroniczną kontrolę poprawności nadanego numeru identyfikacyjnego.

Art. 16. 1. Numer PESEL jest nadawany z urzędu.

2. Osobie, o której mowa w art. 7 ust. 2, numer PESEL nadaje się na jej wniosek.

3. Numer PESEL nadaje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

4. Nadanie numeru PESEL jest czynnością materialno-techniczną.

Art. 17. 1. O nadanie numeru PESEL z urzędu występują odpowiednio:

- 1) kierownik urzędu stanu cywilnego sporządzający akt urodzenia — w stosunku do dzieci osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 3, urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) organ gminy właściwy do zameldowania na pobyt stały albo pobyt czasowy — w stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 3 i 4, z wyjątkiem dzieci, o których mowa w pkt 1;
- 3) organ wydający polski dokument tożsamości — w stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2;
- 4) organ gminy właściwy dla dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy — w stosunku do osób, dla których nie można ustalić organu właściwego w sposób wskazany w pkt 1—3.

2. W celu nadania numeru PESEL organy wskazane w ust. 1 przekazują do ministra właściwego do spraw wewnętrznych dane, o których mowa w art. 8 pkt 1—9, 11—15 i 22—24, z uwzględnieniem art. 9.

Art. 18. 1. Organem właściwym do przyjęcia wniosku o nadanie numeru PESEL od osoby, o której mowa w art. 7 ust. 2, jest organ gminy właściwy do zameldowania na pobyt stały albo na pobyt czasowy, a w przypadku braku miejsca zameldowania na pobyt stały albo na pobyt czasowy, organ gminy właściwy dla siedziby pracodawcy. W razie niemożności ustalenia właściwego organu gminy — organ gminy właściwy dla dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy.

2. Wniosek o nadanie numeru PESEL zawiera wskazanie podstawy prawnej oraz udokumentowane dane, o których mowa w art. 8 pkt 1—9, 11—13, 15 i 22—24, z uwzględnieniem art. 9 i 12.

3. Jeżeli wniosek nie spełnia wymogów, o których mowa w ust. 2, należy wezwać wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 7 dni z pouczeniem, że ich nieusunięcie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

4. W celu nadania numeru PESEL organ wskazany w ust. 1, przekazuje wniosek, o którym mowa w ust. 2, do ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 19. 1. Numer PESEL jest zmieniany w przypadku:

- 1) sprostowania daty urodzenia;
- 2) zmiany płci;
- 3) nadania numeru PESEL na skutek omyłki organu administracji publicznej mającej wpływ na numer PESEL lub wprowadzenia w błąd organu administracji publicznej co do tożsamości osoby.

2. Przepisy art. 16 ust. 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

3. Organem właściwym do wystąpienia o zmianę numeru PESEL jest:

- 1) kierownik urzędu stanu cywilnego dokonujący w akcie urodzenia zmian, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) organ, który wystąpił o nadanie numeru PESEL z urzędu lub przyjął wniosek o nadanie tego numeru, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

Art. 20. 1. Dane niezbędne do nadania lub zmiany numeru PESEL przekazywane są niezwłocznie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. W przypadku braku bezpośredniego dostępu do rejestrów spowodowanego przyczynami niezależnymi od organu przekazanie danych następuje nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia ich uzyskania.

2. W przypadku braku możliwości przekazania danych w sposób wskazany w ust. 1 organ przekazuje dane w formie pisemnej w celu nadania lub zmiany numeru PESEL w terminie nie dłuższym niż 4 dni robocze od dnia ich uzyskania.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych nadaje lub zmienia numer PESEL niezwłocznie po uzyskaniu danych niezbędnych do jego nadania lub zmiany.

Art. 21. Organ, który wystąpił o nadanie lub zmianę numeru PESEL, powiadamia osobę o nadaniu lub zmianie tego numeru.

Art. 22. 1. Raz nadany numer PESEL nie może być ponownie nadany innej osobie.

2. Osoba, której zmieniono numer PESEL, nie może posługiwać się poprzednio nadanym numerem PESEL, od chwili powiadomienia o zmianie.

Art. 23. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych osobowych oraz ograniczony zakres danych cudzoziemców gromadzonych w rejestrze PESEL, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o nadanie numeru PESEL;
- 2) formę i tryb powiadomienia o nadaniu lub zmianie numeru PESEL, w tym wzór powiadomienia;
- 3) tryb postępowania z danymi osób, którym sporządzono nowy akt urodzenia;
- 4) sposób obliczania liczby kontrolnej, o której mowa w art. 15 ust. 2.

Rozdział 4

Obowiązek meldunkowy obywateli polskich

Art. 24. 1. Obywatel polski przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany wykonywać obowiązek meldunkowy określony w ustawie.

2. Obowiązek meldunkowy polega na:

- 1) zameldowaniu się w miejscu pobytu stałego lub czasowego;
- 2) wymeldowaniu się z miejsca pobytu stałego lub czasowego;
- 3) zgłoszeniu wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej oraz powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem art. 36.

3. Za osobę nieposiadającą zdolności do czynności prawnych lub posiadającą ograniczoną zdolność do czynności prawnych obowiązek meldunkowy wykonuje jej przedstawiciel ustawowy, opiekun prawny lub inna osoba sprawująca nad nią faktyczną opiekę w miejscu ich wspólnego pobytu.

4. Obowiązku meldunkowego można dopełnić przez pełnomocnika, legitymującego się pełnomocnictwem udzielonym w formie, o której mowa w art. 33 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁴⁾), po okazaniu przez pełnomocnika do wglądu jego dowodu osobistego lub paszportu.

5. Wymeldowania się z miejsca pobytu stałego lub czasowego, a także zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej oraz powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej można dokonać w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

6. W przypadku żołnierzy w czynnej służbie wojskowej obowiązkiem meldunkowy:

- 1) polegający na zameldowaniu się w miejscu pobytu czasowego lub wymeldowaniu się z takiego miejsca jest wykonywany w miejscu pełnienia tej służby u dowódcy jednostki wojskowej, a w miejscu pobytu czasowego w obiekcie wojskowym u komendanta (kierownika, szefa, dowódcy) obiektu;
- 2) polegający na zgłoszeniu wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej oraz powrotu z tego wyjazdu jest wykonywany w miejscu pełnienia tej służby u dowódcy jednostki wojskowej.

7. Wykonanie obowiązku meldunkowego w przypadkach, o których mowa w ust. 6, następuje poprzez stwierdzenie tego faktu w rozkazie dowódcy jednostki wojskowej lub w książce zameldowań komendanta obiektu wojskowego i nie wymaga zgłoszenia w organie gminy oraz ujęcia w rejestrze PESEL i rejestrach mieszkańców.

Art. 25. 1. Pobytem stałym jest zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego przebywania.

2. Pobytem czasowym jest przebywanie bez zamiaru zmiany miejsca pobytu stałego w innej miejscowości pod oznaczonym adresem lub w tej samej miejscowości, lecz pod innym adresem.

3. Miejscem pobytu stałego lub czasowego osoby zatrudnionej na statku żeglugi śródlądowej lub morskiej albo zamieszkującej w związku z wykonywaniem pracy w ruchomym urządzeniu mieszkalnym, jest siedziba pracodawcy zatrudniającego tę osobę.

4. Ilekroć w ustawie jest mowa o pobycie czasowym obywatela polskiego należy przez to rozumieć przebywanie poza miejscem pobytu stałego przez okres ponad 3 miesiące.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131 i Nr 182, poz. 1228.

Art. 26. 1. Adres określa się przez podanie:

- 1) w gminach, które uzyskały status miasta — nazwy miasta (dzielnicy), ulicy, numeru domu i lokalu — jeżeli jest wydzielony, nazwy województwa oraz kodu pocztowego;
- 2) w pozostałych gminach — nazwy miejscowości, ulicy, jeżeli w miejscowości występuje podział na ulice, numeru domu i lokalu — jeżeli jest wydzielony, nazwy gminy, nazwy województwa oraz kodu pocztowego.

2. Adres, o którym mowa w ust. 1, w rejestrze PESEL, rejestrze mieszkańców oraz rejestrze zamieszkania cudzoziemców uzupełnia się o identyfikatory krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju „TERYT”.

Art. 27. 1. Obywatel polski przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany zameldować się w miejscu pobytu stałego lub czasowego najpóźniej w 30 dniu, licząc od dnia przybycia do tego miejsca.

2. Równocześnie można mieć jedno miejsce pobytu stałego i jedno miejsce pobytu czasowego.

Art. 28. 1. Obywatel polski dokonuje zameldowania się na pobyt stały lub czasowy w formie pisemnej na formularzu w organie gminy właściwym ze względu na położenie nieruchomości, w której zamieszkuje, przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport.

2. Obywatel polski dokonujący zameldowania na pobyt stały lub czasowy przedstawia potwierdzenie pobytu w lokalu, dokonane przez właściciela lub inny podmiot dysponujący tytułem prawnym do lokalu na formularzu zgłoszenia pobytu stałego lub formularzu zgłoszenia pobytu czasowego, oraz, do wglądu, dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu tego właściciela lub podmiotu. Dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do lokalu może być w szczególności umowa cywilno-prawna, wypis z księgi wieczystej, decyzja administracyjna lub orzeczenie sądu.

3. Przy zameldowaniu na pobyt czasowy należy wskazać deklarowany okres pobytu w tym miejscu.

4. Zameldowanie na pobyt stały lub czasowy służy wyłącznie celom ewidencyjnym i ma na celu potwierdzenie faktu pobytu osoby w miejscu, w którym się zameldowała.

Art. 29. Zameldowania na pobyt stały w stosunku do dzieci osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje z urzędu kierownik urzędu stanu cywilnego sporządzający akt urodzenia. Zameldowanie na pobyt stały następuje z dniem sporządzenia aktu urodzenia, w miejscu stałego albo czasowego pobytu rodziców albo tego z rodziców, u którego dziecko faktycznie przebywa.

Art. 30. 1. W formularzu zgłoszenia pobytu stałego zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) kraj urodzenia;
- 5) adres dotychczasowego miejsca pobytu stałego;
- 6) kraj poprzedniego miejsca zamieszkania;
- 7) adres nowego miejsca pobytu stałego;
- 8) podpis właściciela lokalu lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu;
- 9) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony.

2. W formularzu zgłoszenia pobytu czasowego zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) kraj urodzenia;
- 5) adres miejsca pobytu stałego;
- 6) adres miejsca pobytu czasowego;
- 7) deklarowany okres pobytu;
- 8) adres dotychczasowego miejsca pobytu czasowego, o ile go posiadał;
- 9) podpis właściciela lokalu lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu;
- 10) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony.

Art. 31. 1. Jeżeli dane zgłoszone do zameldowania lub wymeldowania budzą wątpliwości o zameldowaniu lub wymeldowaniu rozstrzyga organ gminy w drodze decyzji administracyjnej.

2. Wątpliwości co do stałego lub czasowego charakteru pobytu osoby pod deklarowanym adresem rozstrzyga organ gminy w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 32. 1. Organ dokonujący zameldowania na pobyt stały wydaje z urzędu osobie zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały.

2. Organ dokonujący zameldowania na pobyt czasowy wydaje osobie, na jej wniosek, zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy.

3. W zaświadczeniach, o których mowa w ust. 1 i 2, zamieszcza się:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia osoby meldującej się;
- 3) oznaczenie organu wydającego zaświadczenie;

4) adres jej zameldowania na pobyt stały lub adres zameldowania na pobyt czasowy oraz datę upływu deklarowanego terminu pobytu czasowego.

4. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, są ważne do chwili zmiany miejsca zameldowania, przy czym zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy jest ważne nie dłużej niż do upływu terminu zameldowania.

Art. 33. 1. Obywatel polski, który opuszcza miejsce pobytu stałego albo opuszcza miejsce pobytu czasowego przed upływem deklarowanego okresu pobytu obowiązany jest wymeldować się.

2. Obywatel polski dokonuje wymeldowania z miejsca pobytu stałego albo z miejsca pobytu czasowego:

- 1) w formie pisemnej na formularzu w organie gminy właściwym dla dotychczasowego miejsca pobytu, przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport, albo
- 2) w formie dokumentu elektronicznego na formularzu umożliwiającym wprowadzenie danych do systemu teleinformatycznego organu gminy, o którym mowa w pkt 1, pod warunkiem otrzymania przez osobę urzędowego poświadczenia odbioru.

3. Obywatel polski może wymeldować się z miejsca pobytu stałego lub czasowego dokonując zameldowania w nowym miejscu pobytu.

Art. 34. 1. W formularzu zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) adres dotychczasowego miejsca pobytu stałego;
- 5) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony;
- 6) adres elektroniczny służący do doręczeń, jeżeli osoba dokonała wymeldowania z miejsca pobytu stałego przy wykorzystaniu dokumentu elektronicznego.

2. W formularzu zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) adres miejsca pobytu stałego;
- 5) adres dotychczasowego miejsca pobytu czasowego;
- 6) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony;

7) adres elektroniczny służący do doręczeń, jeżeli osoba dokonała wymeldowania z miejsca pobytu czasowego przy wykorzystaniu dokumentu elektronicznego.

3. Jeżeli obywatel polski dokonuje wymeldowania z dotychczasowego miejsca pobytu jednocześnie z zameldowaniem w nowym miejscu pobytu, wymeldowanie następuje na podstawie formularza, o którym mowa w art. 30 ust. 1 lub 2.

Art. 35. Organ gminy, o którym mowa w art. 28 ust. 1, wydaje z urzędu lub na wniosek właściciela lub podmiotu wskazanych w art. 28 ust. 2, decyzję w sprawie wymeldowania obywatela polskiego, który opuścił miejsce pobytu stałego albo opuścił miejsce pobytu czasowego przed upływem deklarowanego okresu pobytu i nie dopełnił obowiązku wymeldowania się.

Art. 36. 1. Obywatel polski, który wyjeżdża z kraju z zamiarem stałego pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązany zgłosić swój wyjazd. Zgłoszenie wyjazdu poza granicę Rzeczypospolitej Polskiej skutkuje wymeldowaniem z miejsca pobytu stałego i czasowego.

2. Obywatel polski, który wyjeżdża poza granicę Rzeczypospolitej Polskiej, bez zamiaru stałego pobytu, na okres dłuższy niż 6 miesięcy, jest obowiązany zgłosić swój wyjazd oraz powrót.

3. Zgłoszeń, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonuje się najpóźniej w dniu opuszczenia miejsca pobytu stałego albo czasowego:

- 1) w formie pisemnej w organie gminy, o którym mowa w art. 28 ust. 1, przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport, albo
- 2) w formie dokumentu elektronicznego na formularzu umożliwiającym wprowadzenie danych do systemu teleinformatycznego organu gminy, o którym mowa w art. 28 ust. 1, pod warunkiem otrzymania przez osobę urzędowego poświadczenia odbioru.

Art. 37. 1. W formularzu zgłoszenia wyjazdu poza granicę Rzeczypospolitej Polskiej zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) kraj urodzenia;
- 5) adres miejsca pobytu stałego;
- 6) adres miejsca pobytu czasowego;
- 7) przewidywany okres pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) datę wyjazdu;
- 9) kraj wyjazdu;
- 10) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony;

11) adres elektroniczny służący do doręczeń, jeżeli osoba dokonała zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej przy wykorzystaniu dokumentu elektronicznego.

2. W formularzu zgłoszenia powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) kraj urodzenia;
- 5) adres miejsca pobytu stałego;
- 6) adres miejsca pobytu czasowego;
- 7) datę powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony;
- 9) adres elektroniczny służący do doręczeń, jeżeli osoba dokonała zgłoszenia powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej przy wykorzystaniu dokumentu elektronicznego.

Art. 38. Zgłoszenie zgonu dokonane w urzędzie stanu cywilnego, zgodnie z przepisami prawa o aktach stanu cywilnego, zastępuje wymeldowanie osoby zmarłej z miejsca pobytu stałego i czasowego.

Art. 39. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia pobytu stałego,
- 2) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia pobytu czasowego,
- 3) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego,
- 4) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego,
- 5) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej,
- 7) wzór zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały,
- 8) wzór zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy

— uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych osobowych oraz możliwość tworzenia dwujęzycznych formularzy w językach polskim i angielskim oraz sporządzania formularzy i zaświadczenia z wykorzystaniem aktualnych danych z rejestru PESEL, a także konieczność opracowania wzorów wniosków w formie graficznej i elektronicznej.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres, sposób i tryb wykonywania obowiązku meldunkowego przez żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, wskazując grupy żołnierzy objęte obowiązkiem meldunkowym oraz rodzaje obiektów wojskowych, w których ten obowiązek jest wykonywany, uwzględniając potrzeby wynikające z konieczności zapewnienia ochrony informacji niejawnych oraz ochrony przetwarzanych danych osobowych.

Rozdział 5

Obowiązek meldunkowy cudzoziemców

Art. 40. Cudzoziemiec przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany wykonywać obowiązek meldunkowy na zasadach określonych w art. 24, art. 25 ust. 1–3, art. 26, art. 27 ust. 2, art. 28 oraz w art. 30–39, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 41. 1. Cudzoziemiec będący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatelem państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatelem Konfederacji Szwajcarskiej, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany zameldować się w miejscu pobytu stałego lub czasowego najpóźniej w 30 dniu, licząc od dnia przybycia do tego miejsca.

2. Członek rodziny cudzoziemca, o którym mowa w ust. 1, niebędący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatelem państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatelem Konfederacji Szwajcarskiej, jest obowiązany zameldować się w miejscu pobytu stałego lub czasowego najpóźniej w 30 dniu, licząc od dnia przybycia do tego miejsca.

3. Cudzoziemiec niewymieniony w ust. 1 i 2, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ma obowiązek zameldować się w miejscu pobytu stałego lub czasowego najpóźniej czwartego dnia, licząc od dnia przybycia do tego miejsca.

4. Deklarowany przez cudzoziemca niewymienionego w ust. 1 i 2 okres pobytu czasowego pod określonym adresem nie może przekroczyć okresu, w którym cudzoziemiec ten może legalnie przebywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z dokumentem potwierdzającym jego prawo pobytu.

Art. 42. 1. Od wykonywania obowiązku meldunkowego zwolnieni są, pod warunkiem wzajemności, szefowie i członkowie personelu przedstawicielstw dyplomatycznych oraz urzędów konsularnych państw obcych, łącznie z członkami ich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, a także inne osoby na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych.

2. Cudzoziemcy zwolnieni są z obowiązku meldunkowego, jeżeli ich pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie przekracza 14 dni.

Art. 43. 1. Cudzoziemiec, dokonujący zameldowania na pobyt stały przedstawia kartę pobytu wydaną w związku z udzieleniem zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, ochrony uzupełniającej, zgody na pobyt tolerowany lub nadaniem statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, albo zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, decyzję o nadaniu statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, udzieleniu w Rzeczypospolitej Polskiej ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany.

2. Cudzoziemiec, o którym mowa w art. 41 ust. 1, dokonujący zameldowania na pobyt stały, przedstawia ważny dokument podróży lub inny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo oraz ważny dokument potwierdzający prawo stałego pobytu albo zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela Unii Europejskiej lub oświadczenie o zarejestrowaniu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a cudzoziemiec, o którym mowa w art. 41 ust. 2, dokonujący zameldowania na pobyt stały — ważny dokument podróży oraz ważną kartę stałego pobytu członka rodziny obywatela Unii Europejskiej albo ważną kartę pobytu członka rodziny obywatela Unii Europejskiej.

3. Cudzoziemiec, dokonujący zameldowania na pobyt czasowy przedstawia wizę, a w przypadku, gdy wjazd cudzoziemca nastąpił na podstawie umowy przewidującej zniesienie lub ograniczenie obowiązku posiadania wizy — dokument podróży, tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca, kartę pobytu albo zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich lub decyzję o nadaniu statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, udzieleniu w Rzeczypospolitej Polskiej ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany.

4. Cudzoziemiec, o którym mowa w art. 41 ust. 1, dokonujący zameldowania na pobyt czasowy, przedstawia ważny dokument podróży lub inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo oraz zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela Unii Europejskiej lub, w przypadku braku zaświadczenia, składa oświadczenie o zarejestrowaniu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a cudzoziemiec, o którym mowa w art. 41 ust. 2, dokonujący zameldowania na pobyt czasowy — ważny dokument podróży oraz ważną kartę pobytu członka rodziny obywatela Unii Europejskiej.

Art. 44. 1. W celu rejestracji miejsca pobytu stałego lub czasowego cudzoziemców, organ gminy prowadzi rejestr zamieszkania cudzoziemców.

2. W rejestrze zamieszkania cudzoziemców gromadzi się dane, o których mowa w art. 30 ust. 1 i 2, art. 34 ust. 1 i 2 oraz art. 37 ust. 1 i 2 dotyczące cudzoziemców, którzy zameldowali się na pobyt stały lub czasowy na terenie danej gminy.

Rozdział 6

Udostępnianie danych z rejestru PESEL, rejestrów mieszkańców oraz rejestrów zamieszkania cudzoziemców

Art. 45. 1. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze PESEL, umożliwia się wgląd do rejestru w zakresie danych dotyczących tej osoby, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, po uwierzytelnieniu jej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

2. Organy prowadzące rejestr PESEL, rejestry mieszkańców oraz rejestry zamieszkania cudzoziemców, na wniosek zainteresowanej osoby złożony w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, są obowiązane wydać zaświadczenie zawierające pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących tej osoby. Zaświadczenie jest przekazywane, w zależności od żądania wnioskodawcy, w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2, może mieć formę wydruku z systemu teleinformatycznego.

Art. 46. 1. Dane z rejestru PESEL, rejestrów mieszkańców oraz rejestrów zamieszkania cudzoziemców, w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań, udostępnia się następującym podmiotom:

- 1) organom administracji publicznej, sądom i prokuraturze;
- 2) Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Służbie Celnej, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biuru Ochrony Rządu, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych, organom wyborczym i strażom gminnym (miejskim);
- 3) komornikom sądowym — w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowania egzekucyjnego;
- 4) organom kontroli skarbowej i wywiadowi skarbowemu;
- 5) państwowym i samorządowym jednostkom organizacyjnym oraz innym podmiotom — w zakresie niezbędnym do realizacji zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach;
- 6) Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi, w zakresie danych osób poszukiwanych.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, mogą być udostępnione:

- 1) osobom i jednostkom organizacyjnym, jeżeli wykażą w tym interes prawny;
- 2) jednostkom organizacyjnym, w celach badawczych, statystycznych, badania opinii publicznej, jeżeli po wykorzystaniu dane te zostaną poddane takiej modyfikacji, która nie pozwoli ustalić tożsamości osób, których dane dotyczą;
- 3) innym osobom i jednostkom organizacyjnym, jeżeli wykażą interes faktyczny w otrzymaniu danych, pod warunkiem uzyskania zgody osób, których dane dotyczą.

Art. 47. 1. Podmiotom, o których mowa w art. 46, udostępnia się dane jednostkowe, na ich wniosek złożony w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Dane te są przekazywane, w zależności od żądania wnioskodawcy, w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

2. Dane jednostkowe udostępnione na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie mogą być wykorzystane w innym celu niż wskazany w tym wniosku.

3. Organ rozpatrujący wniosek, o którym mowa w ust. 1, odmawia w drodze decyzji administracyjnej udostępnienia danych jednostkowych, jeżeli nie zostały spełnione warunki określone w art. 46.

4. Przez dane jednostkowe rozumie się informacje uzyskane z rejestrów, o których mowa w art. 3, dotyczące jednej osoby lub imion i nazwisk wszystkich osób zameldowanych pod jednym adresem.

Art. 48. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 1, dane z rejestru PESEL i rejestru mieszkańców udostępnia się za pomocą urządzeń teletransmisji danych po złożeniu jednorazowego, uproszczonego wniosku i wyrażeniu przez właściwy organ zgody, o której mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, jeżeli spełnią łącznie następujące warunki:

- 1) posiadają urządzenia lub systemy teleinformatyczne przeznaczone do komunikowania się pomiędzy uprawnionymi podmiotami a rejestrem PESEL, umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej dane z rejestru, zakres oraz datę ich uzyskania;
- 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne właściwe dla przetwarzania danych osobowych, w szczególności uniemożliwiające dostęp osób nieuprawnionych do przetwarzania danych osobowych i wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
- 3) uzyskanie danych tą drogą jest uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.

Art. 49. 1. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 1, udostępnia się za pomocą urządzeń teletransmisji danych, w drodze weryfikacji, dane zawarte w rejestrze PESEL. Warunkiem udostępnienia danych w tym trybie jest złożenie jednorazowego wniosku, spełnienie łącznie wymagań określonych w art. 48 oraz uzyskanie zgody wydanej na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1.

2. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, udostępnia się, w sposób i na warunkach określonych w ust. 1, dane dotyczące adresu.

3. Udostępnianie danych w drodze weryfikacji, o której mowa w ust. 1, polega na porównaniu przekazanych danych z danymi zawartymi w rejestrze PESEL. Wynikiem udostępnienia danych w tym trybie jest potwierdzenie zgodności przekazanych danych albo raport niezgodności danych.

Art. 50. 1. Dane z rejestru PESEL udostępnia minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Dane z rejestrów mieszkańców oraz rejestrów zamieszkania cudzoziemców udostępniają organy gmin prowadzące te rejestry.

Art. 51. 1. W sprawach o udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, o których mowa w art. 48, właściwy organ w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) wyraża zgodę na udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, po spełnieniu warunków określonych w art. 48;
- 2) odmawia wyrażenia zgody na udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych albo cofa zgodę na ich udostępnianie za pomocą urządzeń teletransmisji danych, jeżeli nie zostały spełnione warunki określone w art. 48.

2. W sprawach o udostępnianie danych za pomocą teletransmisji danych w drodze weryfikacji, o których mowa w art. 49, minister właściwy do spraw wewnętrznych w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) wyraża zgodę na udostępnianie danych w drodze weryfikacji, po spełnieniu warunków określonych w art. 46 ust. 2 pkt 1 oraz art. 48;
- 2) odmawia wyrażenia zgody na udostępnianie danych w drodze weryfikacji danych albo cofa zgodę na ich udostępnianie w drodze weryfikacji, jeżeli nie zostały spełnione warunki określone w art. 46 ust. 2 pkt 1 lub art. 48.

3. Decyzja o cofnięciu zgody na udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych w drodze weryfikacji podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 52. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL, o którym mowa w art. 47 ust. 1,

2) wzór uproszczonego wniosku o udostępnianie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL, o którym mowa w art. 48,

3) wzór wniosku o udostępnianie danych z rejestru PESEL, o którym mowa w art. 49 ust. 1,

4) tryb uzyskiwania zgody, o której mowa w art. 46 ust. 2 pkt 3

— uwzględniając konieczność wykazania przez podmioty, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, interesu prawnego w uzyskaniu danych oraz wymagania, o których mowa w art. 48 pkt 1–3, a także konieczność opracowania wzorów wniosku, o którym mowa w pkt 1, w formie graficznej i elektronicznej.

Art. 53. Udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL następuje:

1) dla podmiotów, o których mowa w art. 46 ust. 1 — nieodpłatnie;

2) dla podmiotów, o których mowa w art. 46 ust. 2 — odpłatnie.

Art. 54. Osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, są zwolnione z opłat w przypadku udostępnienia z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL danych niezbędnych do sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia.

Art. 55. Opłaty pobrane za udostępnienie danych stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 56. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) wysokość, sposób i terminy uiszczania opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL, a także za udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji, w drodze weryfikacji, o której mowa w art. 49 ust. 1, oraz sposób dokumentowania uiszczenia opłaty,

2) sposób obliczania wysokości oraz sposób i terminy uiszczania opłaty za udostępnianie danych podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 2, a także sposób dokumentowania uiszczenia opłaty

— uwzględniając, że wysokość opłaty powinna być zróżnicowana w zależności od sposobu i zakresu udostępniania danych.

Art. 57. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może przeprowadzać kontrolę podmiotów, które korzystają z dostępu do danych za pomocą udostępniania danych w drodze weryfikacji, w zakresie spełniania przez te podmioty warunków, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1 lub art. 48.

2. Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie podmiotu kontrolowanego oraz w miejscach i czasie wykonywania jego zadań, a jeżeli wymaga tego dobro kontroli, również w dniach wolnych od pracy i poza godzinami pracy.

3. Kontrolę przeprowadza upoważniony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych pracownik urzędu obsługującego tego ministra, na podstawie imiennego upoważnienia oraz legitymacji służbowej lub dowodu osobistego.

4. Pracownik, o którym mowa w ust. 3, przeprowadzając kontrolę, może żądać od podmiotu kontrolowanego:

1) okazania dokumentów potwierdzających uprawnienie do przetwarzania danych, które przekazał w celu weryfikacji;

2) okazania urządzeń służących do teletransmisji danych;

3) zapewnienia warunków i środków niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodnego dostępu do pomieszczeń.

5. Podmiot kontrolowany w zakresie spełnienia warunków, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1 lub art. 48, jest obowiązany udostępnić dokumenty i urządzenia, o których mowa w ust. 4, oraz zapewnić warunki i środki niezbędne do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodny dostęp do pomieszczeń.

Art. 58. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób i tryb przeprowadzania kontroli korzystania z dostępu do danych za pomocą teletransmisji danych, w drodze weryfikacji,

2) wzór upoważnienia do przeprowadzania kontroli,

3) wzór protokołu kontroli

— biorąc pod uwagę wymagania, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1 i art. 48.

Rozdział 7

Przepisy karne

Art. 59. 1. Cudzoziemiec niebędący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatelem państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatelem Konfederacji Szwajcarskiej, który nie dopełnia ciężącego na nim obowiązku meldunkowego, podlega karze grzywny.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do cudzoziemca będącego członkiem rodziny obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatela państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatela Konfederacji Szwajcarskiej.

Art. 60. Postępowania w sprawach, o których mowa w art. 59, prowadzi się na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. — Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848, z późn. zm.⁵⁾).

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 214, poz. 1344 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 61. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 31 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rejestrację prowadzi się na podstawie danych osobowych określonych w art. 8 pkt 1–5, 7, 9–11, 14, 17–21 i 26 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427), o których mowa w art. 49 ust. 2b pkt 1, uzyskanych z ewidencji ludności prowadzonej przez wójtów lub burmistrzów (prezydentów miast).”;

2) w art. 49 w ust. 2b pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) z rejestru PESEL — określone w art. 8 pkt 1–5, 7, 9–11, 14, 17–21 i 26 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności;”.

Art. 62. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. — Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, Nr 106, poz. 672 i Nr 152, poz. 1017 i 1018) uchyla się art. 147.

Art. 63. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Właściwość miejscową powiatowego i wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności ustala się według miejsca stałego pobytu w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności.”.

Art. 64. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. Nr 64, poz. 592, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 oraz z 2010 r. Nr 110, poz. 725) w art. 7 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dowodem potwierdzającym zamieszkanie jest zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały.”.

Art. 65. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.⁷⁾) w art. 6 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 97, poz. 801, Nr 161, poz. 1278, Nr 190, poz. 1474 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745, Nr 127, poz. 857 i Nr 182, poz. 1228.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527 i Nr 125, poz. 842.

„8) osoba bezdomna — osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.”.

Art. 66. W ustawie z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Jeżeli dokument, o którym mowa w ust. 5, nie zawiera numeru PESEL, wnioskodawca przedstawia również powiadomienie o nadaniu numeru PESEL, o którym mowa w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427).”;

2) w art. 13 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, może być przekazywana przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w formie dokumentu elektronicznego.

3. Przekazanie informacji do organów, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4, następuje przez rejestrację danych o zmianie imienia i nazwiska w rejestrze PESEL na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.”.

Art. 67. W ustawie z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeczkim (Dz. U. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wysokość środków przypadających na dane sołectwo wynosi:

$$F = \left[2 + \frac{L_m}{100} \right] \times K_b,$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

F — wysokość środków przeznaczonych na dane sołectwo, jednak nie więcej niż dziesięciokrotność K_b ,

L_m — liczbę mieszkańców sołectwa według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy, określoną na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców, o którym mowa w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427),

K_b — kwotę bazową — obliczoną jako iloraz wykonanych dochodów bieżących danej gminy, o których mowa w przepisach o finansach publicznych, za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata oraz liczby mieszkańców zamieszkałych na obszarze danej gminy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustalonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.”.

Art. 68. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530 i Nr 182, poz. 1228) w art. 28 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Biuro jest uprawnione do otrzymywania danych z rejestru PESEL na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427).”.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 69. Postępowania administracyjne w sprawach indywidualnych wszczęte na podstawie ustawy uchylanej w art. 79 i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w sprawach o:

- 1) zameldowanie, uchylenie czynności materialno-technicznej zameldowania oraz o wymeldowanie, udostępnienie danych ze zbioru PESEL i gminnych zbiorów meldunkowych — rozpatruje się na podstawie niniejszej ustawy;
- 2) udostępnienie danych z wojewódzkich zbiorów meldunkowych — umarza się.

Art. 70. 1. Zameldowanie na pobyt stały lub czasowy trwający ponad 3 miesiące dokonane na podstawie ustawy uchylanej w art. 79 zachowuje ważność.

2. Zameldowanie na pobyt czasowy trwający do 3 miesięcy dokonane na podstawie ustawy uchylanej w art. 79 wygasa z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 71. 1. Numer PESEL nadany na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 79 staje się numerem PESEL w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowy zbiór PESEL staje się rejestrem PESEL.

3. Dotychczasowe gminne zbiory meldunkowe stają się odpowiednio rejestrami mieszkańców i rejestrami zamieszkania cudzoziemców.

Art. 72. 1. Ilekroć w dotychczasowych przepisach jest mowa o zbiorze PESEL, zbiorze Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), Centralnej Bazie Danych RCI PESEL, centralnej ewidencji PESEL należy przez to rozumieć rejestr PESEL

2. Ilekroć w dotychczasowych przepisach jest mowa o gminnych zbiorach meldunkowych, zbiorach meldunkowych, zbiorach danych stałych mieszkańców, należy przez to rozumieć rejestry mieszkańców.

Art. 73. Z dniem wejścia w życie ustawy wygasają decyzje o zastrzeżeniu udostępnienia danych osobowych wydane na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 79, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2002 r.

Art. 74. 1. Od dnia 1 stycznia 2014 r. znosi się obowiązki meldunkowy.

2. Ilekroć w przepisach prawa jest mowa o zameldowaniu na pobyt stały lub zameldowaniu na pobyt czasowy, od dnia 1 stycznia 2014 r. należy przez to rozumieć miejsce zamieszkania, o którym mowa w art. 25 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. — Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.⁸⁾).

Art. 75. Od dnia 1 stycznia 2014 r. likwiduje się rejestry mieszkańców oraz rejestry zamieszkania cudzoziemców.

Art. 76. Od dnia 1 stycznia 2014 r. nie gromadzi się danych, o których mowa w art. 8 pkt 6, 14—21 i 25.

Art. 77. Ilekroć w art. 45 ust. 2 i art. 51 ust. 1 mowa o organie lub organach od dnia 1 stycznia 2014 r. należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 78. Od dnia 1 stycznia 2014 r. tracą moc przepisy art. 1 pkt 4, art. 3 ust. 2, art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 3, art. 8 pkt 6, 14—21 i 25, art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 12, art. 13 pkt 2, art. 24—44, art. 49, art. 50 ust. 2, art. 51 ust. 2 i 3, art. 52 pkt 3, art. 59 oraz art. 60 niniejszej ustawy.

Art. 79. Traci moc ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.⁹⁾).

Art. 80. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2011 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662 i Nr 131, poz. 1075 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 222 i Nr 155, poz. 1037.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 171, poz. 1056, Nr 195, poz. 1198 i Nr 220, poz. 1414, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 39, poz. 306, Nr 69, poz. 595 i Nr 223, poz. 1777 oraz z 2010 r. Nr 167, poz. 1131.